

Interpellationssvar

Dnr
2023-06-15

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation från Moderaterna (M) - Chat GPT

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 maj 2023, väckte Julia Söderström - Moderaterna (M) följande interpellation.

”Chat GPT har blivit en populär AI tjänst bland elever. Det finns för närvarande ingen säker metod för att fastställa om en text är författad av en AI, och med tanke på AI:ns snabba utveckling blir det allt svårare att skilja mellan AI-skapade och mänskligt skrivna texter. Något som flera elever väljer att utnyttja. Det krävs genomtänkta rutiner och verktyg som stödjer lärare i deras arbete med att hantera dessa nya utmaningar som leder till att elever får betyg på texter och presentationer de inte formulerat själva.

För att motverka fusk genom användning av AI, kan en praktisk lösning vara att låta elever skapa texter på plats i skolan, i en låst kontrollerad skrivmiljö. En AI kan imitera olika stilar på texter och göra varje uppgift unik - något som möjligtvis bör betraktas som ett hot mot elevers kreativitet och skriftfärdighet. Medan AI utvecklingen effektiviseras och går i rasande fart är lärare fortfarande i startgroparna. Tyvärr ligger skolors yrkesgrupper sällan i fas med den teknologiska utvecklingen.

Flera lärare har börjat ha minst ett prov per termin i exempelvis Inspira eller exam.net, vilket är låsta dokument. Fusk förr var oftast plagiat eller att äldre syskon, föräldrar eller kompisar hade skrivit texten åt eleven, så ser det inte ut idag. Det är därför viktigt att fler lärare blir medvetna om internettjänsterna, så som ChatGPT.

Med anledning av ovanstående frågar jag utbildningsnämndens ordförande Daniel Olsson (S) följande:

- Hur jobbar utbildningsnämnden med internettjänster som erbjuder ett färdigskrivet arbete?
- Är utbildningsnämnden medvetna om det fusk som blivit allt enklare och en vana bland elever?

- Vad gör utbildningsnämnden för att underlätta för lärare att motverka fusk?
- Hur ser arbetet ut med upplysning av AI för lärare?”

Daniel Olsson (S), Utbildningsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Hur jobbar utbildningsnämnden med internettjänster som erbjuder ett färdigskrivet arbete?

Inom gymnasieskolan finns det lärare som använder eller har använt sig av Chat GPT i undervisningssammanhang. Inom grundskolan finns det ett rektorsområde där man till viss del använder Chat GPT i några ämnen. Till exempel inom samhällsorienterande ämnen vid diskussioner om källkritik. Övriga rektorsområden använder inte Chat GPT i nuläget.

En ökad medvetenhet bland lärare och skollädares innebär att arbetssätten i skolan håller på att förändras så att ”summativa” bedömningar förändras till att bli mer processinriktade, så att en skrivprocess gradvis kan växa fram och där läraren får ökad koll på elevens skrivprocess.

Utbildning Gävle ser över flera möjligheter för att lärare ska kunna använda de verktyg som kan vara ett stöd för att upptäcka färdigskrivna skolarbeten. Utbildning Gävle har licens för textmatchningsverktyget Ouriginal (Urkund). Det är ett verktyg som används för plagiatkontroll genom att jämföra elevarbeten mot andra texter från internet, visst förlagsmaterial och Ouriginals eget arkiv. Inom grundskolan använder man sig vid vissa tillfällen även av Inspira, en plattform som kan användas vid digitala examinationer eller kunskapsavstämningar.

Det är dock viktigt att påpeka att det i grunden handlar om att förmedla grundläggande etiska värden om hur man som person ska förhålla sig till olika möjligheter att fuska.

När det gäller AI och Chat GPT i undervisningssammanhang saknas forskning och beprövad erfarenhet. Skolverket menar att chattrobotar och annan AI

teknik kan ha en plats i undervisningen. De kan användas som exempel på hur AI-teknik och samhälle påverkar varandra, för att bearbeta längre texter eller vid programmering. Användningen kan dock vara problematiskt eftersom det i vissa fall finns åldersbegränsningar i användarvillkoren. Chattrobotar ökar också risken för fusk. De kan skriva uppsatser av god kvalitet och det finns i nuläget inget tillförlitligt verktyg för att avgöra om en text är AI-skapad.

Är utbildningsnämnden medveten om det fusk som blivit allt enklare och en vana bland elever?

Ja, såväl nämnd som ledning och skolorna är medvetna. På gymnasiet har man ett förändrat arbetssätt kring inlämningsuppgifter. Man går även ut med tydlig information till eleverna om vad som händer om en elev fuskar. Vid misstanke om fusk görs en utredning som dokumenteras och sedan fattas beslut om disciplinära åtgärder. Rektor kan dela ut en skriftlig varning till en elev som fuskat.

Inom grundskolan upplever man inte detta som något större problem. Eleverna skriver flera olika typer av texter i skolan, både på dator och med papper och penna. Lärarna skulle reagera om det skulle skilja sig avsevärt från en text till en annan. Många av texterna arbetar eleverna med i processform, i olika steg.

Vad gör utbildningsnämnden för att underlätta för lärare att motverka fusk?

I verksamheterna ser man över arbetssätten för arbetsuppgifter som eleverna gör.

Hur ser arbetet ut med upplysning av AI för lärare?

Inom gymnasieskolan har man haft en utbildningsinsats gällande AI för all skolledning. En utbildningsinsats för lärare är planerad, då kommer man bland annat använda sig av Skolverkets webinarium om chattbotar i skolan. Inom grundskolan planerar man liknande utbildningsinsatser.

Härmed anser jag att interpellationen är besvarad.

Daniel Olsson (S)
Utbildningsnämndens ordförande